

Izhaja dvakrat na teden, tistojer v sredo in soboto ob 11. uri predpoludne ter stane na pošti prejimana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 13 K 20 v, ali gl. 6-60
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob vsakem letu „Kažipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in „Kažipot po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez“ ter mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v Goriški Tiskarni A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.

— Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za narod, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo WIEN

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na trgu v Gorici. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoludne ter od 2. do 5. popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoludne. Uredništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na trgu v Gorici.

Naročnino in oglase je plačati v tiskarni.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vso leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nuški ul., Ter. Leban na tekalšču Jos. Verdi, Peter Krebelj v Kapucinski ulici, I. Bajt v pokopališčni ulici, I. Matiussi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Pesnik Simon Gregorčič.

Danes dopoludne ob 10.10 je zatisnil v Gorici svoje trudne oči pesnik Simon Gregorčič. 16. t. m. ga je zadela lahka kap, legel je v postelj, in po kratkem trpljenju umrl. Letos je jemał slovo. Obiskal je poleti razne svoje znance po Goriškem in Kranjskem, šel je bil pogledat tudi švoje ljubljene gore, rekel je; zadnjikrat, potem umrjem. Ko se je vrnil v Gorico, je hiral; pred časom že smo slišali, da je obolel. Potem smo ga zopet videvali na ulici. Sedaj pa je sklenil.

Simon Gregorčič je bil porojen 15. oktobra 1844. leta na Vrsnem h. št. 17., pol ure nad Libušnjem, v prijazni pogorski vasi, ležeči pod starim sivim Krnom na levem bregu bistre Soče. Lep je ta planinski svet med Kobaridom in Tolminom, med Krnom in Matajurjem in lepo ga opeva naš pesnik v najkrasnejših pesmih svojih. Našemu pesniku oče Jernej Gregorčič je gospodaril srednjevelikemu posestvu; a bil je razumen, občespoštovan mož. Dokler je Vrsno spadalo k tolminskemu županstvu, bil je Jernej Gregorčič dolgo vrsto let zaporedoma vrsenski starešina in občinski zastopnik pri županstvu v Tolminu. Jernej Gregorčič je imel več otrok; zatorej pošlje svojega drugorojenega sina S i m o n a, ko ga je bil domači kaplan g. Anton Gregorčič naučil nekoliko brati in pisati, v Gorico v nemške šole, iz katerih prestopi na gimnazij, kjer leta 1857. z izvrstnim vspehom dovrši prvo latinsko šolo. Slovenščina takrat v tem razredu še ni bila učni predmet. Sreča je hotela, da je Gregorčič v drugem razredu dobil za učitelja moža, po svojem znanju odličnega, po svojem značaju vzglednega Ivana Šolarja, pozneje c. kr. deželnega šolskega nadzornika. Šolar svojih učencev ni samo temeljito učil, ampak tudi korenito jih vzgajal ter po očetovsko vodil in pripravljaval za ozbiljno življenje. Kako so se njegovi nauki prijeli rahločutnega Gregorčiča, o tem na več mestih pričajo njegove pesmi. Osobito pa je Gregorčič pripovedoval

Ko je njegova srčna kri
naš svet škropila,
drhal je, ko bi zaslédila
zvrč, nanj dvignila pesti
in bič leden. In ko je glas
uporni čula,
še bolj drhál je vanj zahrula,
strupá mu spljuvala v obraz.
In odstrupá in tisoč ran
je srce skrvavelo;
in zmagoslavno in veselo
pred smrt ga gnal je roj zdívján.
Pri njem ti zdaj stojiš,
o smrt! A kdo je za teboj?
kdo je ta rabljev roj
vpíjoč: Na križ! Na križ!

X.

svojim prijateljem, da mu je Šolar odkril čudovito lepoto jezika slovenskega ter pokazal mu bogastvo njegovo, poleg tega pa tudi vcepil mu ljubezen do starih klasikov grških in latinskih.

V tretji šoli je prišel Gregorčič v tedaj osnovano malo semenišče ter ondu poleg več drugih vrlih dijakov našel tudi duhovitega in plemenitega Ivana Stresa. Z njim in drugimi enakomislečimi prijatelji vadil se je Gregorčič v slovenskem spisovanju, učil se srbskega in češkega jezika, navduševal se je za klasične pesnike raznih narodov, a osobito prebiral Prešérna. V tistih letih začel je zlagati svoje prve pesmi in prvenci njegove Muze so natisnjeni v Janežičevem »Glasniku«. Tako je prišlo leto 1864. in z njim matura, katero je izvrstno prebil. Po dovršenih latinskih šolah je šel v semenišče. In kakor na gimnaziju prof. Šolarja, tako je tukaj čislal blagega doktorja Hrasta, vodjo osrednjemu semenišču goriškemu. V velikem semenišču — so Gregorčiča ljubili vsi: Lahi, Hrvatje in Slovenci; vsem se je prikupil in vsak je želel z njim občevati. Bil je vselej čistega, možatega značaja; vsako reč je znal s svojim bistrim umom dobro presoditi ter v vsakem slučaju pravo pogođiti. Jednako izvrstno kakor gimnazij dokončal je tudi bogoslovske študije. Posvečen je bil 20. oktobra 1867. leta. Novo mašo je pel pri sv. Duhu na Libušnjem 27. oktobra 1867., a potem ostal še jedno leto v semenišči. Prva služba mu je bila v Kobaridu. Bodisi v cerkvi, bodisi zunaj cerkve, pokazal se je tam pravega moža na pravem mestu. Slišali so ljudje tačas v cerkvi krasne govore njegove. — In kaj je bil on Kobaridu v narodnem oziru! Bil mu je buditelj narodne zavednosti in osnoveatelj narodne čitalnice, kačera ga je iz hvaležnosti imenovala za častnega člana svojega. Pod njegovim vodstvom je prirejela ta čitalnica krasne besede za priprosto ljudstvo. Vspomladi l. 1873. pride za kaplana v prijazni Rihemberg v vinorodni Vipavski dolini, kjer je

občeljubljen in spoštovan ostal nad osem let. Slabotno zdravje ga je prisililo začasno iti v pokoj; kmalu se mu je spet toliko ukrepilo, da je mogel prevzeti lahko službo, vikarijat v Gradišču poleg Prvačine. Ginljivo je bilo slovo od Rihemberga prve dni aprila meseca. Ves Rihenberg je bil na nogah, šolska mladina in odrasli ljudje, in marsikateremu se je solza utrinjala v očesu, ko je videl odhajajočega predragega mu gospoda. Starešinstvo ga je izvolilo o tej priliki za častnega svojega občana in župan Robič z vsemi občinskimi svetovalci in mnogimi odličnimi možmi ga je spremil do Dornberga, kjer so novega svojega vikarja slovesno vzprejeli Gradiščani. Z Gradišča se je preselil pesnik pred par leti za stalno v Gorico, kjer ga je dohitela smrt. Zadel ga je kap, lotila se ga je bila pljučnica in zlatenica. — — —

Kaj je nam Slovencem pesnik Simon Gregorčič, ni treba razlagati na dolgo in široko. To ve vsak Slovenec. Kakor svetla zarja je šla njegova pesem po slovenski domovini, žarela je, razsvetila in razgrela slovenska srca. Ko je leta 1882. izdal svoje prve pesmi, je segel narod po njih, vzeli jih v sé in današnji dan zvenijo iz njegovih ust. —

Pesnik po božji milosti je pel, kakor mu je velelo srcé, mehko srcé sredi širokega obzorja. Globoke misli, visoki poleti poleg domačih popevk, v krasnem pristno slovenskem jeziku. Zlata duša, čist značaj, blago srcé odseva v njih. In vendar je bil ta mož m u č e n i k! Tačas ko sé je slovenski narod lastil nebeške poezije njegove, ko je mladina z navdušenjem deklamovala njegove pesmi, ko se je vse divilo ter zahvaljevalo nebo, da nam je poslalo pesnika, je vstal mož, ki je lopnil po njem. Legla je môra na pesnikovo dušo, vžalostila ga je; nesrečni Mahnič ga je zadušil. To je bila gonja, pritisk, preobračanje pesnikovih mislij, zaležavanje, očitjanje, grozenje. Kako je to vplivalo na mehkega Gregorčiča, kako je to cepilo njegovo plemenito srce! Saj mu je očital, da se v pesmi »Človeka nikar!« postavljá naravnost proti Bogu! In vendar je bil Gregorčič duhovnik. Vest mu ni očitala ničesar, ali moč ultramontancev ga je potrla. V prijateljski družbi na prijaznem Gradišču je nekoč resignirano vskliknil: Verze bi še delal, verze, ali pesmi to ne bodo!... Poznejše pesnitve nam to pričujejo. —

* Tako se je godilo velikemu čutečemu možu, pesniku domovinske ljubezni, než-

nemu liriku, klicatelju Slovencev na narodno delo. —

Takrat, ko so ga najbolj preganjali, je zašumelo po naši deželi. Ogorčenje je prišlo zavedne može, in dan za dnevom so se oglašali po občinah proti Mahničevemu divjanju. Blagodejno je vplivalo to na pesnika; v zadoščenje mu je bilo, da ga ume ljudstvo. Ali dvigniti ga zopet? — Bolna perut ne ponese ptice čez morje!

Le enkrat še se je dvignil, zapel je svojo labodovo pesem, v »Jobu« je povedal njim, kar jim tiče.

Zatisnil je trudne oči, in Slovenija plače ob rakvi svojega velikega sina. — —

POGREB pesnika Simona Gregorčiča bo v ponedeljek dopoldne ob 8. uri. Sprevod pojde z Goriškega do cerkve na Travniku, potem nazaj do Goriškega, odkoder odpeljejo truplo na Libušnje.

KAKOR ČUJEMO, se udeležijo društva v obilem številu pogreba, istotako pridejo rodoljubi od vseh strani dežele. Sokoli opravijo častno stražo ob mrtvaškem odru.

GOSTJE, ki pridejo iz drugih dežel v Gorico k pogrebu, naj se snidejo na predvečer pogreba, to je v nedeljo zvečer »pri Jelenu«, kjer je vedno slovenska družba.

Poziv trgovcem in obrtnikom! — Prosimo, pozivljamo vse trgovce in obrtnike brez razlike narodnosti, da med pogrebnim sprevedom zaprejo prodajalnice in delavnice po vseh ulicah, koder se bo pomikal pogrebni spreved, t. j. z Goriškega čez Koren do cerkve sv. Ignacija na Travniku.

Apelujemo na gospodarje italijanske narodnosti, da se pridružijo Slovencem v tem žalostnem počaščenju velikega slovenskega pesnika.

Črne zastave naj zaplapolajo po Gorici v znak žalovanja ob smrtnem odru velikega pesnika Simona Gregorčiča!

Rojaki! Kdor ima stanovanje na ulico ali je hišni gospodar, naj razobesi črne zastave! S tem činom pijetele dokazemo tudi, da znamo častiti spomin svojih velikih mož!

